

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

**Het Zwanenbos Regulier & SBO
(15UC00)**

2025-2026

Kerkenbos 24 26
2716 PH Zoetermeer

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
 - 2.5 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	augustus 2024
Naam van onze school	Het Zwanenbos Regulier & SBO
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Opoz
Naam samenwerkingsverband	SWV PO Zoetermeer

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Het Zwanenbos biedt zowel BAO als SBO aan onder één dak

Toelichting op onderwijsconcept

Het Zwanenbos is een bijzondere en unieke school in Zoetermeer. Zowel regulier basisonderwijs als speciaal basisonderwijs onder één dak met veel expertise die in beide afdelingen wordt ingezet. Als uitgangspunt voor de reguliere basisschoolleerling, zonder ontwikkelingsperspectief (OPP), hanteren wij als manier van groeperen de leerstofklassen. Incidenteel formeren wij combinatiegroepen als gevolg van leerlingenaantallen. Wanneer leerlingen binnen ons reguliere onderwijsaanbod een OPP hebben, organiseren wij een onderwijsaanbod op maat. Binnen het SBO worden de klassen geformeerd op basis van leeftijd, didactisch niveau en sociaal-emotionele ontwikkeling.

“Met elkaar, voor elkaar. De toekomst tegemoet.”

Visie: Waar we van dromen:

“Onze school is een veilige en inspirerende oefenplaats. Hier zien en kennen wij elkaar en bieden we kansen voor iedereen. Met vertrouwen en een nieuwsgierige blik zien wij de toekomst positief tegemoet.”

Missie: Waar we voor staan:

“We zijn een openbare school voor regulier en speciaal basisonderwijs. We geven ieder kind de ruimte om

binnen een veilige omgeving te groeien naar zijn of haar mogelijkheden.”

We staan midden in de wijk en in de wereld.

Iedereen is bij ons welkom. Verschillende culturen en achtergronden versterken ons wereldbeeld en zorgen voor respect en begrip. Met een nieuwsgierige blik staan wij midden in de wijk en in de wereld en staan wij open voor ontmoeting en verbinding.

We waarderen diversiteit en eigenheid.

Binnen een veilige omgeving zien we kinderen zoals ze zijn. Onze school is een veilige plek. Hier zien, helpen en respecteren wij elkaar. Kinderen krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen op een manier die bij hen past, afgestemd op hun leerbehoeften.

We staan samen rondom het kind.

Regulier en speciaal basisonderwijs ontmoeten en versterken elkaar. School, ouders, wijk en partners staan samen rondom het kind en werken nauwkeurig en doelgericht vanuit de capaciteiten van het kind. Zo geven we ieder kind een kansrijke toekomst.

Waarden: Hoe je ons herkent

Vertrouwen

“We zien en waarderen elkaar. We vertrouwen op onze kwaliteiten en talenten.”

Humor

“We zorgen voor een veilige sfeer en werken met een flinke dosis humor en positiviteit samen.”

Deskundig

“We zijn kundig en delen onze kennis om elkaar te helpen en te versterken.”

Ambitius

“We willen vooruit. Werken doelgericht en blijven samen in ontwikkeling.

Daarnaast hechten wij aan het welbevinden van zowel de leerlingen, ouders en het personeel.

Hiertoe wordt de methode Vreedzaam ingezet.

Vreedzaam

Sinds schooljaar 2022-2023 zijn wij als school hard aan het werk om een Vreedzame school te worden, dit schooljaar ronden we het implementatietraject af. Vanuit de visie van Vreedzaam streven wij naar een democratische gemeenschap waarin leerlingen een stem krijgen, zich verantwoordelijk voelen zich positief gedragen en conflicten zonder geweld oplossen. De kern van de Vreedzaam bestaat uit een wekelijkse les in conflictoplossing en de sociale competenties die daar voor nodig zijn. Vreedzaam is echter meer dan een lesmethode. Het is een visie waarin de eigen kracht van kinderen centraal staat. Onze leerlingen krijgen taken en verantwoordelijkheden in de klas, in de school en ook in de omgeving van de school. Vanaf dit schooljaar zullen wij leerlingmediatoren opleiden die helpen bij het oplossen van conflicten. Op deze manier leren onze leerlingen allerlei vaardigheden die zij nodig hebben als (toekomstig) burger in onze democratische samenleving. Naast de lessen leren zij dat tijdens hun werkzaamheden in klassen-, schoolcommissies en de leerling raad. De school fungeert zo als een oefenplaats voor democratisch, actief burgerschap.

Rots en water

Op Het Zwanenbos wordt er Rots en Water training gegeven door de aanwezige orthopedagoog (na afronding van de opleiding) aan groepen die dit ter aanvulling op Vreedzaam nodig hebben. Rots en Water is een psychofysieke sociale competentie training met als doel onze leerlingen op te leiden tot zelfbewuste, positieve volwassenen die het vermogen hebben om op een respectvolle manier met anderen samen te leven. Dit doen wij door de leerlingen door middel van oefeningen en spellen handvatten te geven voor fijn samenspel en een goede samenwerking. Daarnaast leren zij door de oefeningen om meer zelfbewust te zijn: wat voel ik (fysiek en mentaal), wat zorgt ervoor dat ik mij zo voel en hoe kan ik mij weer fijn voelen?

Passende leerroutes

Ons onderwijsconcept is gebaseerd op het Landelijk Doelgroepenmodel. Met dit model schatten we het mogelijke eindniveau van de leerlingen in en brengen we het benodigde onderwijsaanbod en de nodige ondersteuning goed in kaart.

De school doorloopt met het model een aantal vaste stappen waarmee ieder kind een bepaalde leerroute toegewezen krijgt. Wij richten ons onderwijs in volgens deze verschillende leerroutes, zodat uw kind de leerroute volgt die passend is bij zijn of haar maximaal haalbare uitstroombestemming. Voor de vier hoofddomeinen (rekenen, taal/spelling, technisch lezen en begrijpend lezen) hebben we onderwijslijnen uitgezet.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Scholen voor speciaal basisonderwijs moeten voor elke leerling een OPP (ontwikkelingsperspectiefplan) maken. Dit ontwikkelingsperspectiefplan laat zien hoe het gaat op school. Er wordt gekeken naar de talenten en mogelijkheden van het kind en naar het welzijn op sociaal-emotioneel gebied. Het OPP laat het niveau zien dat uiteindelijk verwacht wordt van de leerling. Hierbij zijn de stimulerende en belemmerende factoren, de ondersteuningsbehoeften en de uitstroombestemming belangrijk. Het OPP wordt één keer per jaar gemaakt. Ieder half jaar vindt er een evaluatie plaats met ouders. Als het wenselijk is wordt het OPP bijgesteld.

Voor leerlingen in het reguliere basisonderwijs wordt een enkele keer ook een OPP opgesteld. Wanneer een leerling (op een of meerdere vakgebieden) op een eigen leerlijn werkt, worden stimulerende en belemmerende factoren, ondersteuningsbehoeften, doelen en de uitstroombestemming in het OPP vastgelegd.

Onze visie op passend onderwijs

Wij vinden het belangrijk om de leerlingen veel structuur te bieden. Wij werken met een doorgaande lijn zowel op didactisch als sociaal-emotioneel gebied. Wij zetten daarnaast, indien nodig, in op het herstel van het zelfbeeld van uw kind. Wanneer er sprake is van zelfvertrouwen en gevoel van eigenaarschap komt een kind tot leren. Een goede samenwerking met ouders is essentieel om het beste resultaat hierin te bereiken. Wij bieden de leerlingen alle hulp en ondersteuning, die binnen de grenzen van het regulier of speciaal basisonderwijs passen. Soms hebben leerlingen moeite om hun emotie te reguleren hetgeen leren bemoeilijkt.

Wij bieden de leerlingen daarin strategieën aan om met hun gedrag en emoties om te gaan. Mocht uw kind zich stelselmatig buiten de door ons gestelde grenzen begeven, of worden er geen succeservaringen meer behaald, dan komt het leren en de veiligheid van zowel uw kind als die van de andere kinderen in het gedrang. Samen met u zullen we dan op zoek gaan naar een passende overplaatsing.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Het Zwanenbos biedt onderwijs aan reguliere leerlingen en daarnaast ook aan leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal basisonderwijs.

Het Zwanenbos heeft een sterk team, de talenten binnen ons team worden benut, zo vindt u bij ons bijvoorbeeld een reken- en taalcoördinator, en ook een hoog- en meerbegaafdencoördinator en een gedragsspecialist Vreedzaam. Daarnaast hebben we meerdere disciplines in huis zoals een orthopedagoog, een fysiotherapeut, anti-pestcoördinator, en een logopedist. Met elkaar kunnen we de meeste kinderen de zorg bieden die zij nodig hebben.

Sterke punten in onze ondersteuning

Het Zwanenbos kent een sterke ondersteuningsstructuur waarbij onderwijsassistenten en leraarondersteuners in alle klassen planmatig worden ingezet om leerkrachten en leerlingen extra ondersteuning te bieden gericht op het behalen van de referentiedoelen en de ontwikkelingsperspectiefdoelen. Onze school heeft veel specialisten, waardoor er veel expertise in huis is. Voor leerlingen met complexere problematieken wordt een ondersteuningsarrangement aangevraagd. Deze leerlingen worden extra begeleid door een externe specialist. De ontwikkeling van onze leerlingen wordt structureel gevolgd. Twee keer per jaar wordt er tussen de groepsleerkracht en de Adviseur Onderwijs en Kwaliteit gesproken over de ontwikkeling in de klas. Indien nodig wordt er een leerlingbespreking gepland en kan het zorgteam worden betrokken.

Grenzen aan onze ondersteuning

Grenzen aan onze ondersteuning

Wij werken samen met verschillende zorginstanties om kinderen met een specifieke hulpvraag te kunnen ondersteunen. Wel staat altijd voorop dat onze verantwoording ligt bij het onderwijs aan uw kind. Wij zijn geen opvang of zorginstelling. Het uitblijven van succeservaringen is voor ons een belangrijk meetinstrument. Dit merken we bijvoorbeeld als een kind structureel afwijkt van het klassikale aanbod en er te vaak een beroep moet worden gedaan op ondersteuning buiten de groep. Hierdoor weten we dat een kind tegen een grens aanloopt, wat het zelfvertrouwen en zelfbeeld bedreigt. In dat geval zullen we tijdig contact met u opnemen om samen naar een oplossing te zoeken.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze ambitie voor de komende schooljaren is om het OPP verder te ontwikkelen. Dit houdt in dat we alle onderdelen in het format, zoals Parnassys dat aanbiedt, invullen.

De doelen worden nu op basis van leerrendement vastgesteld. De verdieping die we hierin gaan maken is dat de subdoelen worden beschreven en geëvalueerd. De kleuters SBO hebben daarmee al een begin gemaakt. Daarnaast willen we, vooral bij de reguliere leerlingen met een OPP, beter gaan meten wat het effect is van de extra ondersteuning die deze leerlingen krijgen.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning in de lessen

Aan alle leerlingen:

Op Het Zwanenbos wordt er lesgegeven volgens een lesstandaard dat gebaseerd is op het EDI lesmodel. Binnen deze manier van werken kunnen we voor kinderen de lesstof compacten of juist extra instructie geven. De vaste afspraken rondom klassenmanagement bieden veel structuur. In alle klassen werken we met een stoplicht en een timer en in de groepen 3 t/m 8 hebben alle leerlingen een vragenblokje.

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben krijgen om te beginnen verlengde instructie van de eigen leerkracht en indien nodig een aangepast aanbod van de leerstof. Leerlingen die meer aankunnen zullen zullen verdieping en verbreding van de leerstof aangeboden krijgen.

Ondersteuning buiten de lessen

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Op Het Zwanenbos hebben we veel onderwijsassistenten en leraarondersteuners rondlopen die volgens een vast rooster ook nog extra ondersteuning buiten de klas geven. Deze ondersteuning kan gericht zijn op het extra inoefenen van hiaatdoelen, extra ondersteuning vanuit het dyslexieprotocol of extra hulp bij verrijkingswerk.

Twee dagen in de week hebben wij een logopedist in huis die logopedie verzorgd aan leerlingen uit het SBO die dat nodig hebben.

IKC Het Zwanenbos is een VVE-school. Wij hebben veel leerlingen die een taalachterstand hebben. Binnen ons onderwijskundig beleid hechten wij dan ook groot belang aan de aanpak van deze taalachterstanden. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is een onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Het onderwijsachterstandenbeleid beoogt de onderwijsachterstanden van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar te verminderen. Het beleid is gericht op de ontwikkeling van kinderen bij wie al een onderwijsachterstand geconstateerd is, maar ook op de ontwikkeling van kinderen die mogelijk risico lopen op het ontwikkelen van een onderwijsachterstand. De VVE-coördinator is verantwoordelijk voor het waarborgen van de doorgaande lijn voor onze doelgroepkinderen. Om onderwijsachterstanden te voorkomen of te beperken krijgen doelgroepleerlingen in groep 1-2 vroegschoolse educatie aangeboden a.d.h.v. de methode Piramide. Onze VVE-tutoren begeleiden deze leerlingen individueel of in kleine groepjes bij het verbeteren van de taalontwikkeling. In sommige gevallen is het wenselijk dat deze leerlingen in hogere klassen ook nog extra ondersteuning krijgen. De extra taalbegeleiding zal dan worden voortgezet. Ook aan deze klassen zijn ondersteuners gekoppeld die extra begeleiding bieden bij taal en lezen.

Ondersteuning samen met partners

Aan alle leerlingen:

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Vanuit Schoolformaat is een schoolmaatschappelijk werkster (SMW'er) aan onze school verbonden. Zij is elke donderdag aanwezig en wordt betrokken wanneer er zorg nodig is voor het kind of het gezin. De SMW'er is de schakel tussen het onderwijs en de zorg en kan, indien nodig, hulpverlening op gang brengen door ouders te begeleiden met een verwijzing.

Daarnaast is er elke maandag een fysiotherapeut in de school voor kinderen uit het SBO die extra motorische ondersteuning nodig hebben.

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 14-05-2024 vond het laatste eindoordeel van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Het bevorderen van actief burgerschapsonderwijs en sociale cohesie vormt een aandachtspunt.

Sterke punten

Het afgelopen jaar heeft IKC Het Zwanenbos belangrijke stappen gezet. Alle standaarden zijn als voldoende beoordeeld. De leraren zorgen voor een prettige en gestructureerde werksfeer.

Daarnaast wordt er duidelijk uitleg gegeven en richten wij onze lessen in voldoende mate op de leerbehoefte van de leerlingen.

Het stelsel van kwaliteitszorg zorgt voor het realiseren van goed onderwijs. De school volgt en analyseert de ontwikkeling van de leerlingen voldoende, zorgt voor bekwame leerkrachten en waarborgt de veiligheid van leerlingen.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Ambulant begeleider			
Autisme-specialist			
Coordinator passend onderwijs			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Faalangstreductietrainer			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Jonge kind specialist			
Laagbegaafdenspecialist			
Logopedist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Orthopedagoog			

Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			

Toelichting specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Observatieklas			

Toelichting voorzieningen

Het Zwanenbos heeft een Oké-groep (observatiegroep voor leerlingen van 4 tot 7 jaar waarvan de beste onderwijssetting bepaald moet worden).

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			
Preventieve signalering van rekenproblemen			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod VVE			

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak executieve functies			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Compenserende dyslexiesoftware			
Faalangstreductietraining			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekentraining			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			

Toelichting methoden

In de groepen 6, 7 en 8 BAO wordt gebruik gemaakt van het reparatieprogramma Foutloos Rekenen.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte voor een time-out
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pesten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	7%	14%	79%	0%

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	In ontwikkeling
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld

Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	In ontwikkeling
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Nog niet ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld

4.

5. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

5.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Zorgroute

Binnen Het Zwanenbos wordt de ontwikkeling van onze leerlingen regelmatig besproken en geëvalueerd, op zowel didactisch als sociaal-emotioneel gebied. Wanneer er zorgen zijn worden deze altijd met ouders besproken door de leerkracht. Indien er meer nodig is kan de Adviseur Onderwijs en Kwaliteit (AOK) betrokken worden om mee te denken. Als de zorgen zodanig complex zijn en er meer expertise benodigd is dan kan de leerling ingebracht worden bij de school zorg commissie (SZC). De SZC bestaat uit de leerkracht, directie, de AOK, de orthopedagoog en eventueel betrokken vakspecialisten zoals de logopedist en fysiotherapeut. Binnen dit overleg wordt de complexe zorgvraag besproken en een plan opgesteld om de leerling vooruit te helpen om hem/haar zo optimaal mogelijk te laten ontwikkelen. Binnen deze overleggen staan de ouders centraal, zij zijn de expert op het gebied van hun kind en wij hechten grote waarde aan transparantie, betrokkenheid en samenwerking met ouders.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Schoolmaatschappelijk werker
- Intern begeleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Leraar / mentor

Toelichting op de samenwerking met ouders

Ouderbetrokkenheid

Binnen onze school hechten wij grote waarde aan de gouden driehoek (ouder-kind-school). Vanuit dit oogpunt streven wij naar een hoge ouderbetrokkenheid. Ouders worden wekelijks geïnformeerd over de bezigheden in de klas via Parro, via deze app worden ook belangrijke berichten vanuit school gecommuniceerd. Ouders kunnen via deze app op een laagdrempelige manier de leerkracht bereiken door middel van een app-gesprek. 1 keer per jaar wordt de informatiemiddag/avond georganiseerd en maandelijks gaat er een nieuwsbrief vanuit directie uit naar ouders.

Naast deze communicatiewegen worden ouders actief de school binnen gehaald door middel van verschillende activiteiten. Ouders zijn bijvoorbeeld elke vrijdagmorgen welkom bij de ouderkamer. Tijdens de bijeenkomsten van de ouderkamer worden verschillende thema's behandeld zoals gezond eten, opvoedvraagstukken, etc. Daarnaast organiseren zij activiteiten zoals een kledingbeurs. Alle ouders zijn gedurende het jaar een aantal keer van harte uitgenodigd om mee te kijken in de klas. Tot slot worden ouders uitgenodigd om mee te gaan met de activiteiten van school buiten de deur,

zoals de schooltuinen, schoolreisjes en fietslessen. Hiermee betrekken wij ouders in het leerproces van hun kind en is er informeel contact tussen ouders en leerkracht.

Oudergesprekken

Op Het Zwanenbos vinden we het contact met ouders erg belangrijk. Ieder schooljaar vinden er ten minste twee gesprekken tussen de ouders en de leerkracht plaats. Aan het begin van het schooljaar houden we een startgesprek met de ouders en leerlingen. Na de M-toetsen plannen wij een voortgangsgesprek. Voor groep 8 geldt een aparte procedure. Aan het einde van het schooljaar zijn de voortgangsgesprekken facultatief.

Ouderapp Parro

Wij werken met de ouderapp Parro. Ouders van nieuwe leerlingen ontvangen hiervoor aan het begin van het schooljaar de inloggegevens. Regelmatig vindt u leuke foto's op de app en nuttige informatie. Inschrijven voor start- en rapportgesprekken gaat via Parro. Ouders kunnen persoonlijk chatten met de leerkrachten, zonder dat andere ouders dit lezen. Wij verwachten dat alle ouders de ouderapp gebruiken.

Nieuwsbrief

Via de nieuwsbrief informeren wij ouders over (onderwijsinhoudelijke) ontwikkelingen en activiteiten.

Medezeggenschapsraad

Het vormgeven en uitvoeren van het beleid van de school is een taak van ouders, leerkrachten, directie en bestuur samen. Het Zwanenbos heeft hiervoor een medezeggenschapsraad (MR), waarin personeelsleden en ouders alle onderwerpen bespreken die op school van belang zijn. De MR bestaat uit zes leden; drie leden uit de oudergeleding en drie leden uit het team. De vergaderingen van de MR zijn openbaar.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Leraar / mentor
- Directie, team- of afdelingsleider
- Intern begeleider

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 8 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Directie

- Intern begeleider

Toelichting op het aanmeldproces

Aannamebeleid voor instroom groep 1 in het reguliere onderwijs

Vanaf hun vierde jaar mogen kinderen in Nederland naar de basisschool. Aanmelden kan vanaf hun derde jaar. We adviseren ouders om zich voor het derde jaar alvast in de verschillende scholen te verdiepen en kennis te maken. Een overzicht van alle basisscholen in Zoetermeer is te vinden op www.zonaardebasissschool.nl. Voor iedere school wordt het aantal beschikbare plaatsen voor groep 1 jaarlijks gezamenlijk vastgesteld door de schoolbesturen binnen Zoetermeer. Op onze basisschool is het aantal beschikbare plaatsen in de reguliere groep 1 voor schooljaar 2024-2025 28 leerlingen. Met ingang van 1 januari 2025 wordt de aanmelding voor de Zoetermeerse basisscholen geregeld via een gezamenlijk, digitaal aanmeldsysteem. Kinderen die geboren zijn op of na 1 januari 2022, kunnen door de ouders vanaf 12 maart 2025 digitaal aangemeld worden door een voorkeurslijst van drie scholen te maken via www.zonaardebasissschool.nl. Het kan zijn dat de school van eerste voorkeur het maximumaantal plaatsen bereikt. Zij zullen dan via een loting bij de notaris hun beschikbare plaatsen toekennen. Mocht de school van de eerste voorkeur een kind niet kunnen plaatsen, dan wordt gekeken of de school van tweede of derde voorkeur het kind kan plaatsen. De volledige aanmeldprocedure is te lezen op www.zonaardebasissschool.nl. Is een kind geboren vóór 1 januari 2022 en nog niet aangemeld, dan kunnen ouders zich rechtstreeks tot onze school wenden voor een aanmeldformulier.

Aannamebeleid zij-instroom regulier onderwijs

Wanneer een leerling al op een basisschool zit en wil overstappen naar Het Zwanenbos volgen we de volgende procedure:

- Wanneer ouders aangeven dat ze interesse hebben in onze school kijken we eerst of er in de betreffende groep plek is. Op de website is terug te vinden in welke groep(en) geen ruimte is. Wanneer dit op de website staat aangegeven is dit een reden om een kind te mogen weigeren.
- Is er plek dan maakt de directie een afspraak met ouders voor intakegesprek.
- Na toestemming van ouders neemt AOK contact op met de huidige school om verdere informatie in te winnen. Vanaf dat moment hebben wij 6 weken de tijd om te bepalen of wij aan de onderwijs en ondersteuningsbehoeften van deze leerling kunnen voldoen.
- Tijdens AOK-directie overleg wordt intern besproken of wij aan de onderwijsbehoeften van deze leerling kunnen voldoen. Als dit niet zo is, hebben wij zorgplicht (als wij de eerste school van aanmelding zijn) en gaat AOK met ouders op zoek naar een beter passende plek. Kunnen wij wel aan de onderwijsbehoeften voldoen dan maakt directie met ouders en leerkracht een afspraak wanneer de leerling kan starten. In overleg met ouders is een wendag/wenmoment mogelijk. Aannamebeleid SBO

Aanmeldbeleid SBO

Wanneer de huidige reguliere basisschool de zorg niet meer optimaal kan bieden aan een kind, wordt er samen met de ambulant begeleider en de ouders een procedure gestart. Dit om te kijken welk type onderwijs het best passend is.

Het kan zijn dat een andere reguliere basisschool of het speciaal basisonderwijs (SBO) de beste optie is. Op basis van de ervaringen van de huidige basisschool en mogelijk een (intelligentie) onderzoek wordt in een IHI-overleg (Integraal Handelingsgericht Indiceren) bepaald of er een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven voor speciaal (basis)onderwijs. Het IHI-overleg is een

groot overleg, waar allerlei betrokkenen bij aanwezig zijn. Met een toelaatbaarheidsverklaring heeft de leerlingrecht op een plek op een S(B)O.

Aanmelden voor het SBO is mogelijk vanaf het moment dat de toekomstige leerling 3 jaar oud is en een TLV heeft. De aanmeldprocedure voor het SBO is als volgt:

- Ouders laten aan directie weten dat zij interesse hebben.
- Directie en/of AOK maakt een afspraak met ouders voor intakegesprek..
- Vanaf het moment dat ouders zwart op wit hebben aangegeven interesse te hebben in de school, hebben wij 6 weken de tijd om te bepalen of wij aan de onderwijs en ondersteuningsbehoeften van deze leerling kunnen voldoen.
- In de commissie van aanname, bestaande uit directie, AOK en de orthopedagoog, wordt intern besproken op basis van de dossierinformatie of wij aan de onderwijsbehoeften van deze leerling kunnen voldoen.

Als dit niet zo is, hebben wij zorgplicht (als wij de eerste school van aanmelding zijn) en gaat AOK met ouders op zoek naar een beter passende plek.

Kunnen wij wel aan de onderwijsbehoeften voldoen dan maakt directie met ouders en leerkracht een afspraak wanneer de leerling kan starten. In overleg met ouders is een wendag/wenmoment mogelijk. Ouders krijgen een inschrijfformulier mee en leveren dit z.s.m. in.

Voor alle kinderen die op de speciale basisschool geplaatst zijn, geldt dat er regelmatig gekeken moet worden of de plaatsing wordt voortgezet of dat uw kind beter tot zijn/haar recht komt in een andere vorm van onderwijs. Dat kan een gewone basisschool zijn, maar kan ook een specialere vorm van onderwijs zijn. Plaatsing betekent dus niet automatisch dat elke leerling in het sbo tot en met groep 8 in het sbo blijft.

5.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voorschool (ko)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Jongerenwerk
Leerplichtambtenaar
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

6. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

6.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school het SOP bij?

Het schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks bijgewerkt door directie en Adviseur Onderwijs en Kwaliteit.

6.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Leraar is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

De evaluatie en het opstellen van OPP's zijn opgenomen in onze zorgkalender en dus een vast onderdeel van onze kwaliteitscyclus. De evaluaties vinden plaats na de afname van de Cito-toetsen. Voorafgaand aan de evaluatie/het maken van de nieuwe OPP's wordt door de AOK'ers een korte uitleg gegeven aan de betrokken leerkrachten. De AOK'ers monitoren of de OPP's goed zijn ingevuld en hoe de uitvoering hiervan loopt.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Dit wordt gemeten via Cito-toetsen waarbij het lesaanbod is afgestemd op de schoolstandaarden, waarbij de leerling op een leerlijn wordt ingedeeld.

7. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sociaal-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulant begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.